

**YOSHLARNING IJTIMOIIY FAOLLIGINI OSHIRISHDA TA'LIM
MUASSASALARI, OILA VA MAHALLA HAMKORLIGINI RIVOJLANTIRISH
MEXANIZMLARI.**

Abduraximova Noila Ilhom qizi

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 2-bosqich talabasi.

Annotatsiya: *Ushbu maqolada yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish haqida hamda yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda ta'lim muassasalari, oila va mahalla hamkorligini rivojlantirish mexanizmlari haqida mulohaza yuritiladi.*

Kalit so'zlar: *Yoshlarning ijtimoiy faolligi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, oila, mahalla, hamkorlik, ta'lim muassasasi.*

KIRISH

Mamlakatimizda yoshlarga oid davlat siyosati sohasida keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda. O'tgan vaqt ichida yoshlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, ularning huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish, mamlakatimiz istiqboli uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olishga qodir, tashabbuskor, shijoatli yoshlarni tarbiyalash borasida alohida tizim yaratildi.

Yosh avlodning sog'lom o'sishi, sifatli ta'lim olishi va barkamol shaxs bo'lib voyaga yetishini ta'minlash, shuningdek, yoshlarning madaniyat, san'at, sport, axborot texnologiyalari va kitob o'qishga bo'lgan qiziqishini har tomonlama qo'llab-quvvatlashga qaratilgan "besh muhim tashabbus"ni joriy etish bo'yicha samarali ishlar amalga oshirilmoqda.

Bundan tashqari yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish masalasiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirzoyev alohida to'xtalib o'zining O'zbekiston yoshlariga bayram tabrigida, — Shu asosda yosh avlodimizning grajdanlik pozitsiyasi va faolligini kuchaytirish, uni mustaqil fikrlaydigan, zamonaviy bilim va kasb-hunarlarini puxta egallab, xalqaro maydonda raqobatga kirisha oladigan barkamol shaxslar etib tarbiyalash bo'yicha sezilarli ishlar amalga oshirilmoqda. Eng muhimi, yoshlar bilan doimiy muloqot olib borish, ularning bandligini ta'minlash, hayotda o'z o'rnini topishi, jamiyatning munosib a'zolariga aylanishi, mehnat va turmush sharoitlarini yaxshilash vazifasi barchamizning kundalik faoliyatimiz mezoniga aylanib bormoqda—degan edi.

Yoshlarning bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazish, iqtidorlarini namoyon qilish uchun hamda ularning bandligini ta'minlash maqsadida O'zbekiston Respublikasining "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi, "Ta'lim to'g'risida"gi yangi tahrirdagi qonunlari, yoshlar ishlari sohasiga oid Prezident farmonlari, qarorlari hamda O'zbekiston yoshlari–2030 konsepsiyasida alohida to'xtalib o'tilgan.

ASOSIY QISM

Bugungi kunda yoshlarimizning faolligini oshirish va ularni qo'llab-quvvatlash, hayotida ro'y berayotgan muammolarni oldini olishda ta'lim muassasalari, oila va mahalla hamkorligi muhim rol o'ynaydi.

Shuning uchun yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda ta'lim muassasalari, oila va mahalla hamkorligini rivojlantirish uchun biz turli mexanizmlardan foydalanishimiz mumkin.

Bularga quyidagilar kiradi:

1. Ta'lim muassasalari: Ta'lim muassasalari yoshlarga ijtimoiy faolligini oshirish uchun ko'plab imkoniyatlar taqdim etadi. Sport, san'at, madaniyat va boshqa faoliyatlar orqali yoshlar ijtimoiy qatnashishni oshirishadi.

2. Oila va oilaviy tarbiya: Oila yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Oila a'zolari o'zaro aloqalarni kuchaytirish, yoshlarga qo'ng'iroq qilish va ularni qo'llab-quvvatlashadi.

3. Mahalla hamkorligi: Mahalla va jamoat tashkilotlari yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Mahalla hamkorligi tadbirlari, sport va madaniyat kengashlari yoshlarga ijtimoiy qatnashish imkoniyatlarini yaratadi.

4. Ijtimoiy tashkilotlar: Ijtimoiy tashkilotlar yoshlarga ijtimoiy faolligini oshirishda yordam beradi. Ijtimoiy tashkilotlar yoshlarga liderlik, jamoat xizmati va ijtimoiy masalalarda ishtirok qilish imkoniyatlarini taqdim etadi.

5. Dasturchilar va mentorlar: Yoshlarga dasturchilar va mentorlar yordam berishadi. Ularning yonboshligi va kuzatuvchiligi yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Bu mexanizmlardan foydalanib, yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda ta'lim muassasalari, oila va mahalla hamkorligini rivojlantirish mumkin.

MUAMMO VA YECHIMLAR

Yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda bir qancha muammolarni ham ko'rishimiz mumkin :

1. Rivojlanayotgan ta'lim muassasalarida yoshlar uchun ijtimoiy faolligini oshirishga yetarli imkoniyatga ega emasligi.

2. Oilaviy tarbiya jarayonida oila a'zolari ijtimoiy faolligini oshirishda ularni qo'llab-quvvatlashmasligi.

3. Mahalla tashkilotlari yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish uchun muhim resurslarga ega emasligi.

Yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda yuz bergan muammolarni yechish uchun bir qancha usullardan foydalanishimiz mumkin. Bular:

1. Ijtimoiy faolligini oshirishga yo'naltirilgan maxsus darslar: Ta'lim muassasalarida yoshlar uchun ijtimoiy faolligini oshirishga yo'naltirilgan maxsus darslar tashkil etish va bu darslar orqali yoshlarni ijtimoiy qatnashishga yo'l qo'yimoq mumkin.

2.Oila Muzokaralari: Oilaviy tarbiya jarayonida oila a'zolari o'rtasida oila muzokaralari o'rganish va o'zaro fikrlarni almashish muhimdir. Yoshlar oila a'zolari bilan o'z fikrlarini ifoda qilish va muzokaralarda ishtirok qilish orqali o'z fikrlarini rivojlantirishadi.

3.Ko'ngilochar dasturlar va tadbirlar: Mahalla tashkilotlari yoshlar uchun ko'ngilochar dasturlar va tadbirlar tashkil etish orqali ularni ijtimoiy faolligini oshirishga yo'l qo'yimoqda. Bu dasturlar yoshlarni sport, madaniyat, liderlik va boshqa sohalarda rivojlantirishadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, yoshlarni har tomonlama rivojlanishi va jamiyatda o'z o'rnini topa olishi uchun yurtimizda ko'plab chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Bu chora-tadbirlarni amalga oshirishda quyidagilar muhim omil hisoblanadi:

1. Oila;

2. Mahalla.

3. Ta'lim muassasasi;

Yoshlarni ijtimoiy omilini oshirishda oila muhim o'rin egallaydi. Chunki har bir yosh avlod oila davrasida shakllanadi. Ya'ni oila yoshlarni ijtimoiy muhitga moslashishi uchun dastlabki pog'ona vazifasini bajaradi.

Keyingi omil bu mahalla hisoblanadi. Mahalla yoshlarni ijtimoiylashishga yordam beradi.

Ta'lim muassasalari esa yoshlarni qobiliyatlarini ochib berishda, yoshlarni nutqini ravon bo'lishida va ijtimoiy muhitda o'zini erkin tuta olishiga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 9-avgustdagi 438-sonli qarori tahririda — Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 10.08.2022-y., 09/22/438/0726-son.

2. Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 19.01.2021-y., 09/21/23/0056-son, Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 05.04.2022-y., 09/22/153/0266-son; 10.08.2022-y., 09/22/438/0726-son; 04.10.2023-y., 09/23/524/0750-son.

3. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston yoshlariga bayram tabrigi // Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. —T: O'zbekiston, 2018.

4. <https://xs.uz>